

Ab`_vq tbŠKv Kti nj`v b`x wRU Ki tZ nte0 | G ai tbi Kvi vbK fj Zt`i
Dci wRU E Kti Afqvkgt tNlYv Kiv ntj Zv KZLwb weÁvbm`sz l mv`R nte
Zvi we`wii Z e`vL`vi c0qvRb cto bv |

4.10 RvZxq I AvŠRwZK AvBb evbvZgvj v

Dbqb cwi Kí bvi Ask unmvte c0KwZK m`ú` wekl Kti cwb m`ú` vb t q th
tKvb ai tbi eo cKÍ c0vb l ev`evqb c0uqvq RvZxq I AvŠRwZK AvBb
bmvZgvj v Avni tYi eva`evaKZv itqtQ | A_P 0nvj`v b`xi c0KwZK grm` cRbb
t`T cpi`xvi cKÍ0 c0vb l ev`evqtb RvZxq cwb bmvZ, RvZxq grm` bmvZ,
RvZxq cwi tek bmvZ, `wii`a` `ixKiY tKŠkj cT ivgmi Kbtfbkb, Rxe`wP`
Kbtfbk l grm` m`ú` t`i `wqZkxj Avni tYi AvPiY wewa-i gtZv eisjt` tki
Pj gvb (msuké) l AvŠRwZK bmvZgvj vq tek KtqKw avivi m`ú` j sNb NtU tQ |
j svwZ bmvZgvj vi KtqKw vb t P Ztj aiv ntj v |

grm` m`ú` t`i `wqZkxj Avni tYi AvPiY wewa: c0KwZK m`ú` t`i tUKmB
e`envim m`ú` t`i mvt_ msuké mKj m d j t f v Mx` t`i Lv` , cjo l RweKvi
wbivcÉvi Rb` grm` m`ú` t`i mWV AvniY, msi`T Y l e`e`vcbv GKvŠ-c0qvRb |
GB m`ú` t`i h_vh_ msi`T Y l e`e`vcbvi Rb` GKgvI mnR`eva, KvhRix l
M0Y t h v M` w` K vb t` Rbv g j K bmvZgvj v nt`Q RvwZmst`Ni Lv` l Kw ms`v (FAO)
c0xZ 0grm` m`ú` t`i `wqZkxj Avni tYi AvPiY wewa0 | Gw m`ú` e`e`vcbvi
GKw vekRxb w` K vb t` Rbv hv wmmAviGd bvtg cwi vPZ | wmmAviGd Gi
gj bmvZM t j v nt`Q, grm` m`ú` e`e`vcbv l ev`evq tbi t`T t` grm` Rix t`i Lv`
wbivcÉv, `wii`a` `ixKiY l tUKmB Dbqb | wÁvbk Z` l c0vtYi wRU t`Z
mZKZvi mvt_ grm` m`ú` AvniY, msi`T Y l e`e`vcbv KvhRig cwi Pj v Kiv |
grm` Pvl l Pvl wRU E K grm` e`e`vcbvi gva`tg Lv` Drcv` b l Avq tivRMvi
evotbv, grm` Rix t`i `v` msi`T Y l AvniY t`T t` Zv t`i AvwKvi wv0ZKiY,
wvxvŠ-M0Y, AvBb l bmvZ c0vb c0uqvq grm` Rix, grm` wKÍ msuké t j v KRb
Ges cwi tek M0cm mKj AvM0x c0Z0vb t K AŠF` Kiv |

Dctiv` wmmAviGd bmvZgvj vi wRU t`Z nj`v cKÍ t`i c0vb l ev`evqb wektY
Ktj t` Lv hvq th, nj`v wbfP grm` Rix t`i Lv` wbivcÉv, `wii`a` `ixKiY,
grm` Pvl wRU E K e`e`vcbvi gva`tg Lv` Drcv` b l Avq-tivRMvi evotbvi tKvb
vb t` Rbv Zt`Z Abjw`Z, eis D t`v n l qvi AvksKvB tenk | mWV wÁvbk Z` -
c0vtYi wRU t`Z GB cKÍ t`i c0vb l ev`evqb th nqv Zv Afqvkgti mxgvb,
cKÍ Gwiqv wba`Y, dWUK0vot` eR0, b`xi Drcv`E, `N`A` t`v eut`Ki msL`v
Ges gvt`Qi gvB t`M0wi i`U t` t`KB c0vY nq | cKÍ t`i c0vb c0uqvq grm` Rix,
grm` wKÍ msuké t j v KRb Ges cwi tekev`x Kt`iv msukéZv wJ bv Ges Zv t`i
gZvg t`Zi c0Zdj b l nqv |

RvZxq cwb bxZ 1999: cKí cŕvebv l ev`evqtbi chŕq RbMtYi AskMŕY welqW GtKerŕiB cŕZdwj Z nqwb| dtj th e`e`v wbtZ ejv ntqtQ Zv mivmwi jsNvZ ntqtQ| G cKí ev`emqZ ntj cwb bxvZi 4.9 avivi jsNtbi AvksKv iŕqtQ hvZ ejv ntqtQ- Őgrm` m`u` l eb`cŕYx evsj vt`tki A_ŕwvZK Dbqtbi Awet`Q` AsM Ges Dwí ó RbtMvóxi AMŕvZ, `wí`^awetqVp, cŕó Ges Kgŕms`vb mŕwi mt½ Mfxi fite m`u`ŕó|

RvZxq cwb bxvZi AvtiKwJ cŕvebv ntj v ŐmKj cwi Kwí Z Dbqtbi mvgwRK l cwi tekMZ mgxŕlv eva`Zvgj K Kivó hv 2.4 avivi (S) Dcaviq ejv ntqtQ| A_P D³ cKí ev`evqtbi GK eQi cil cwi tek l mvgwRK cŕve mgxŕlv bv Kti n`vPvix l wv`vbmŕ wewfbaAeKvŕtgv wbgŕY`i` ntqtQ|

RvZxq grmí bxZ 1998: Avgv`i RvZxq grm` bxvZi 5.0 avivi 5.5, 5.6, 5.8 Ges 4.9 Dcaviq`tjv nt`Q-

5.5 gvŕQi cŕRbb l esk ewx`i Rb` wWgl qjv gvQ l gvŕQi tcvbv aiv eŬ Kivi cŕŕvRbxq e`e`v tbov nte|

5.6 gvQ l Mj`v wPsw cŕRbb tŕŕŕmgn msi ŕŕY Kiv nte|

5.8 Acwi Kwí Z eR`w`wb`vktbi KviŕY Rjvkq mgn bó nt`Q Ges tmB mt½ cwi tek`ŕY NUŕQ| GgZve`vq tcŕi GjvKvi Ges wKí Kvi Lvbvŕi ŕŕwZKvi K eR` mivmwi Rjvkq vb`wkb kw`ŕhwm` Aciva etj MY` Kiv nte Ges Kwí tŕŕŕŕi tcvKv gvKo aŕsmKvix ŕŕwZKvi K ivmvgwbK mvi, KxŬbvK l Ab`vb` GtMŕ-ŕKwK`vj m Gi e`envi thŕv³K chŕq mxgve` ivLv nte|

5.9 grm` m`u`ŕ`i Rb` wZKvi K Ges AvBbZ wbol x KvŕiŬ Rvj ev Ab` th tKbv Rvtj i Avg`wb cŕZ, wemq, gRŕ l e`envi wbol x Kiv nte|

Dctiv³ aviv Abhvqx nij`v cKŕŕi RvZxq grm` bxvZgvjvi jsNvb wvZ``bvŕwEK NUbv| cwi Kvq Gmsŕvŕŕ-Lei l Qwe cKwvKZ ntqtQ (cŕg Avŕjv, 20 tg 2008)(Qwe: 11)|

evsj vt`tki RvZxq grm` bxvZi gj Dŕŕ`k``tjvi Ab`Zg ntjv cwi tetki fvi mvg` i ŕŕ l Rxe`ewPŕ` msi ŕŕY| wKŕ` nij`v cKŕŕi Dctiv³ AvŕjvPbv tŕŕK GŬv`úo th, GB cKí ev`evqb Kiv ntj b`xi`ŕfweK Ges cŕKwZK cwi tetki fvi mvg` bó nte, Gi cŕZwŕqŕq nij`vi cŕKwZK cŕRbb tŕŕŕŕi cwi tetktZv bó nteB Ggb wK nij`vi Rxe`ewPŕ` ŕgvKi m`ŕŕw`b nte|

cwi tek bxZ 1993: evsj vt`tki cwi tek bxvZi 5 avivi cwb m`u`` Dbqtb, eb`v wq`ŕ l tmP Dcaviq Abhvqx ejv ntqtQ-